

KARTA PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja			WYŻSZA INŻYNIERSKA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA I ORGANIZACJI PRACY W RADOMIU				
Jednostka prowadząca			Wydział Budownictwa i Bezpieczeństwa Pracy				
Kierunek studiów			Bezpieczeństwo i higiena pracy				
Nazwa przedmiotu			Zagrożenia cywilizacyjne				
Kod przedmiotu			Bhp/ZC				
Moduł			Kształcenie w zakresie przedmiotów specjalizacyjnych, do wyboru				
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)							
Poziom kształcenia			Studia pierwszego stopnia				
Profil kształcenia			Praktyczny				
Forma studiów			Studia niestacjonarne				
Język wykładowy			Polski				
Typ przedmiotu			Obligatoryjny				
Wskazany semestr kształcenia			Szósty-siódmy				
Całkowita liczba punktów ECTS			4				
Formy zajęć			Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Laboratorium	Projekt	Ćwiczenia terenowe
Forma zaliczenia			Zal. na ocenę	Zal. na ocenę	-	Zal. na ocenę	-
Liczba godzin	ST	60	20	20	-	20	-
	NST	20	10	5	-	5	-
Kierownik przedmiotu							
Prowadzący zajęcia							

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające	
Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska oraz zagrożeń naturalnych.	
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu	
Nabycie ogólnej wiedzy dot. zagrożeń cywilizacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń występujących na terytorium Polski, mogących zakłócić bezpieczeństwo państwa i człowieka. Poznanie przyczyn katastrof ekologicznych i klęsk żywiołowych oraz nabycie umiejętności wykorzystywania tej wiedzy do zapobiegania i minimalizowania skutków wywołanych tymi zagrożeniami.	

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Efekty uczenia się w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent zna i rozumie:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
W1.	podstawowe zagrożenia cywilizacyjne,	K_W03 K_W05	P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG
W2.	skutki oddziaływania zagrożeń cywilizacyjnych na współczesnego człowieka,	K_W3	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
W3.	sposoby zapobiegania skutkom oddziaływania zagrożeń cywilizacyjnych z uwzględnieniem gospodarki o obiegu zamkniętym.	K_W03 K_W06	P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG
Efekty uczenia się w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent potrafi:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
U1.	scharakteryzować potencjalne skutki zagrożeń cywilizacyjnych oraz posługiwać się właściwą ich typologią,	K_U16	P6U_U	P6S_UW
U2.	zaproponować odpowiednie zasady postępowania w związku z wystąpieniem określonych zagrożeń,	K_U16	P6U_U	P6S_UW
U3.	zaproponować czynności naprawcze po ustąpieniu zagrożenia.	K_U16	P6U_U	P6S_UW
Efekty uczenia się w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent jest gotów:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
K1.	akceptować pozatechniczne aspekty działalności inżyniera bhp, min. jej konsekwencje społeczne i środowiskowe,	K_K02	P6U_K	P6S_KO
K2.	organizować proces samokształcenia w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych.	K_K01	P6U_K	P6S_KK

Treści kształcenia

Wykłady

Relacje zachodzące pomiędzy człowiekiem a cywilizacją. Zagrożenia towarzyszące rozwojowi cywilizacji w przeszłości i obecnie. Ogólna charakterystyka i typologia zagrożeń cywilizacyjnych. Wpływ zagrożeń cywilizacyjnych na bezpieczeństwo państwa i obywatela. Zagrożenia cywilizacyjne jakie mogą wystąpić w przyszłości i jakie mogą być ich skutki dla przyszłych pokoleń.

Ćwiczenia

Charakterystyka poszczególnych współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych oraz zależności przyczynowo skutkowe zachodzące pomiędzy nimi. Wpływ zagrożeń cywilizacyjnych (antropogenicznych, sztucznych) na życie i zdrowie ludzi oraz zwierząt a także ich wpływ na stan środowiska naturalnego.

Projekt

Propozycje rozwiązań technicznych (dla konkretnego osiedla) wpływających na zmniejszenie zanieczyszczenia światłem.

**Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych**

Efekty uczenia się w zakresie WIEDZY	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_W03 K_W05 K_W06	Ocena aktywności na zajęciach, weryfikacja przyswojonej wiedzy z prowadzonych wykładów, znajomości przepisów i literatury przedmiotu, poprzez konsultacje indywidualne, ocenę prac ćwiczeniowych (np.: „Wyliczyć zagrożenia cywilizacyjne występujące na określonym terenie np. na terenie konkretnej gminy”), ocenę pracy projektowej (np.: „Rozpoznać zagrożenia elektromagnetyczne na danym stanowisku pracy” „Propozycje rozwiązań technicznych (dla konkretnego osiedla) wpływających na zmniejszenie zanieczyszczenia światłem.”).
Efekty uczenia się w zakresie UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_U16	Ocena pracy ćwiczeniowej (np.: „Zaprezentować przed grupą jedno z zagrożeń cywilizacyjnych”), ocena pracy projektowej (np.: „Zaprezentować propozycje rozwiązań technicznych, wpływających na zmniejszenie zanieczyszczenia światłem (dla konkretnego osiedla)”).
Efekty uczenia się w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_K01 K_K02	Ocena zaangażowania na ćwiczeniach audytoryjnych, współpracy pomiędzy studentami w trakcie realizacji prac ćwiczeniowych podczas zajęć (ocena krytycznego spojrzenia na proponowane rozwiązania zawarte w projekcie).

Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się			
Effekt uczenia się	Na ocenę 3 student :	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student :
W1.	Zna podstawowe zagrożenia cywilizacyjne.	Zna podstawowe zagrożenia cywilizacyjne i dokonać podstawowej charakterystyk	Zna zagrożenia cywilizacyjne i szczegółowo je scharakteryzować.
W2.	Zna najczęściej występujące	Dobrze zna skutki jakie	Bardzo dobrze zna

	skutki jakie ze sobą niosą zagrożenia cywilizacyjne.	niosą ze sobą zagrożenia cywilizacyjne.	skutki jakie niosą ze sobą zagrożenia cywilizacyjne i ich wpływ na człowieka.
W3.	Zna podstawowe sposoby zapobiegania zagrożeniom cywilizacyjnym.	Zna sposoby zapobiegania zagrożeniom cywilizacyjnym.	Bardzo dobrze zna sposoby zapobiegania zagrożeniom cywilizacyjnym.
U1.	Potrafi przedstawić podstawowe typologie zagrożeń.	Potrafi dokonać podziału zagrożeń cywilizacyjnych.	Potrafi dokonać podziału zagrożeń cywilizacyjnych pod kilkoma względami.
U2.	Potrafi ogólnie określić podstawowe zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń cywilizacyjnych.	Potrafi przedstawić zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń cywilizacyjnych.	Potrafi zaproponować własny sposób postępowania z zagrożeniami cywilizacyjnymi.
U3.	Potrafi zaproponować czynności naprawcze po ustąpieniu dowolnego zagrożenia cywilizacyjnego.	Potrafi zaproponować czynności naprawcze po ustąpieniu określonych zagrożeń cywilizacyjnych.	Potrafi zaproponować autorskie rozwiązanie dotyczące postępowania po ustąpieniu zagrożenia.

Zestawienie zbiorcze form osiągnięcia efektów uczenia się							
Efekt uczenia się	Wykład W	Ćwiczenia ĆW	Seminarium S	Projekt P	Ćwiczenia terenowe ĆT	Laboratorium L	Praca dyplomowa PD
W1.	X						
W2.	X						
W3.	X						
U1.		X		x			
U2.		X		x			
U3.		X		x			
K1.	X	X		X			
K2.	X	X					

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe
Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, projekt, ćwiczenia posługiwania się wiedzą zdobytą: na wykładach oraz z literatury.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta studiów (h)	
Formy nakładu pracy studenta	stacjonarnych	niestacjonarnych
1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)	20	10
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium)	40	10
3) Udział w konsultacjach	2	2
4) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2+3)	62	22

5) Praca własna studenta	58	98
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):	120	120
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):	4	4

Łączny nakład pracy studenta

Liczba godzin dydaktycznych na studiach		Praca własna studenta
stacjonarnych	niestacjonarnych	
15	18	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń audytoryjnych i ich zaliczenia: Przyswajanie notatek z wykładów, opracowanie prac ćwiczeniowych.
12	28	Samodzielne przygotowanie się i udział w kolokwium/zaliczeniu.
18	22	Samodzielne przygotowanie pracy projektowej.
13	30	Samodzielne studiowanie literatury

Literatura obowiązkowa
1. W. Batura, Katastrofy i zagrożenia we współczesnym świecie, PWN, W-wa 2008, 2. R. Białoskórski, Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa XXI wieku, WSCiL, W-wa 2010, 3. J. Szymonides, Świat wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń, SCHOLAR, W-wa 2010, 4. N. Jonina, M. Kubijew, Wielkie katastrofy, Bellona, W-wa 2010, 5. A. Urban, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, Wyd. Akademickie i profesjonalne, W-wa 2009. 6. I. Grabowska-Lepczak, Edukacja dla bezpieczeństwa. Aspekty teoretyczne i praktyczne, Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Warszawa 2017.
Literatura uzupełniająca
1. M. Barnier, Atlas wielkich zagrożeń, Wydawnictwo Naukowo - Techniczne, W-wa 1995, 2. S. Kozłowski, Ekorozwój. Wyzwania XXI wieku, PWN, W-wa 2000.